

A MI LAPUNK

Egész évre . . . . . 20 korona.
Egyes szám ára . . . . . 2 korona.

Megjelenik (július és augusztus kivételével) havonként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

■

Szerkeszti : SCHERER LAJOS

Előfizetést, hirdetést, cikket, lapközleményt a szerkesztőség címére kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám.

„A tehetséges ember jól tudja, hogy mit kell mondania, mit kell tennie. Az életrevaló ember tudja, hogy mikor és miként kell azt mondania”.

Az életrevalóság.

Az életrevaló ember úgy ismeri a világot, mint a kukac a sajtot. Az emberek közé vegyül, szemének hasznát veszi s megfigyeli ezek cselekvését, gondolkozásuk módját, törekvésük irányát s ezzel boldogul.

A tehetséges ember hat-hét nyelvet megtanul, de éles eszével, sok tudásával nem tud zöld ágra vergődni, mert inkább befelé terjeszkedik, külön világot teremt magának s egészen megfelelkezik a körülötte történő dolgokról. Munkabírása, nagy kitartása, finom érzéke megláttatja vele a nagy igazságokat, de szegény marad.

A legszembeötlőbb példa erre Sokratesz, a görög bölcs. Egész életén át kutatta az igazságot, sorjába járta az iparosok műhelyeit, szóba állott a mesteremberekkel, aztán a szónokokhoz, az államférfiakhoz, költőkhöz ment el, vitatkozott velük, összegyűjtötte az ifjúságot, oktatta őket — s otthon a vízbe főtt rizst ette, kopott ruhában járt. Egyike volt a legbölcsebb, de legszegényebb embereknek.

Ezzel szemben ott vannak az élelmes emberek. Nem tanulják végig sem a kárpitos, sem az asztalos mesterséget s mégis nagy butorgyárakat alapítanak. Finom szimattal és okos számítással kiválógtatják az egyes mesterségekhez értő embereket, hogy ezek dolgozzanak helyette a gyárban. Ime ezek lábaivá, kezeivé váltak a fejnek, mely leigázta őket. Egész életükön át a szolga szerepére vállalkoznak, holott elegendő életrevalósággal a maguk és mások urai lehetnének.

Ime a gyakorlati élet mutatja, hogy a gyakorlati egyszerű ember jóval tulszárnyalja az élet küzdelmében a nagy elmélkedőket. Nagy Károly, a frankok hatalmas királya, nevét se tudta leírni s mégis hatalmas országot létesített? Hunyadi János sem tudott írni, de huszszor is megtörte a török erejét.

Minden tehetségnek koronája a józan ész! A hirtelen meggazdagodó halomra gyűjtött kincse mellett zsugorivá lesz, nyomoruságosan él, másnak sem juttat belőle. Vagyona épen olyan holt tőke, mint az élehetetlen tudós nagy tudománya. Az életrevaló ember kincsét a maga és a más hasznára fordítja ezerféleképen s így válik ez új sikerek forrásává.

Az életrevalóság nem egyéb, mint tetterre való készség. A tetterre kész ember bátran lép fel, elfogulatlanul beszél, a helyzet ura és mer cselekedni, mert ismeri az embereket, az utat, amelyen haladnia kell és ki tudja választani a célhoz vezető eszközöket is.

Ez érteti meg aztán velünk azt is, hogy miért nem tud sok jeles diák az életben boldogulni s akárhány osztályról-osztályról csuszó tanuló tulszárnyalja őket.

Az életrevalóságot nehéz az emberben felismerni; könnyebben ismerhetjük fel a fényes elmebeli tehetséget. Ez a tehetség ragyog, sokat ígér, szép reményeket kelt, de sajnós, e szép remények nem mind valósulnak meg. Míg — gyakran megesik! — a kevésre becsült gyermek hatalmas életrevalóságával merészen utat tör magának s akárhányszor jeles osztálytársa szerény hivatalnok lesz a gazdag gyárosnak, akit az hajdanában megszánt, amikor matematikát, latint korrepetált vele.

A leányrendezők.

Tréfás jelenet 3 képben.

Szereplők: Éva, Mancsi, Klári, Erzsi, Lonci, Ibi, Magdi, Annus diáklányok, lánycserkészek.

Lujzi, Zsuzsi lánycserkészek, de iskolába már nem járnak.

(Egyszerű cserkészotthon. Lánycserkészek asztal körül ülnek s komolyan tanácskoznak.)

I. jelenet.

Éva: Igen, lányok, amint mondtam, ez már így tovább nem mehet. Vagy vagyunk cserkészek, vagy nem! Ha cserkészek vagyunk, akkor ki a tett mezejére. Ha nem: akkor jó éjszakát!

Mind: Éljen Évi, éljen!

Éva: Köszönöm! Engem, lányok nem a hiuság vezet, amikor azt indítványozom, hogy lépünk a közönség elé és mutassuk be a tudományunkat, de az önértzet, a lánycserkészőnértzet, amely azt sugja, hogy tudunk mi lányok annyit, mint a fiuk.

Mancsi: Ugy van! Ugy van!

Éva: Sőt! Százszorta különbek vagyunk, mint a fiuk. Ezt én mondom! Avagy bizonyít-sam? — Nohát 1. ször: az iskolába mi kapjuk a legtöbb jelest. 2-szor: lány még nem ült soha karcserben. 3-szor: kocsmázásért lányt még nem büntettek meg. 4-szer: Az iskolából lányt még sosem csaptak ki. Kel-e ennél több bizonyíték?

Klári: Nem, nem! De halljuk a részletes indítványt!

Éva: A részletes indítványt? No igen, hát azt indítványozom először is, hogy rendezzünk egy mulatságot, de ezt egyedül mi lányok rendezzük. Cserkészfiu abban részt ne vegyen.

Mind: Elfogadjuk!

Éva: Másodszor: erre a mulatságra meghívjuk a nagyközönséget, mindenkit, még a cserkészfiukat is, hadd pukkadjanak!

Klári: (gunyosan) És hogy legyen táncosunk?

Éva: Magától értetődik. Még ez se? 3-szor: a befolyó liszta jövedelemből nagy táborozást rendezünk. Ha ezt hallja a publikum, csak úgy dűlni fog a sok szokol!

Mancsi: Helyes!

Éva: Hátha mindenhez hozzájárultok, lányok, akkor alakuljunk át rendező bizottsággá. Válaszunk mindenek előtt egy főrendező!

Mind: Éljen, Éva! Éljen a mi főrendezőnk!

Éva: Köszönöm! Mindnyájunk közös érdekében e nagy megtisztelést elfogadom. Térjünk hát át a részletekre.

Mind: Halljuk!

Éva: A mulatságunkat úgy tervezem, hogy az első fele legyen kabaré; a második fele tánc reggelig.

Mancsi: Helyes, elfogadjuk!

Klári: Mi legyen a kabaré műsora?

Éva: Óh, ez egyszerű! Egy lány lesz a konferánsz; kettő táncot mutat be: lesz egy monológ, egy dialóg, egy szindarabb, egy melo-dráma; aztán punktum!

Klári: Nem lesz ez sok? Annyi lány sincs a csapatban, aki mindezt elvállalhatná!

Éva: Dehogy nem! Mancsi lesz a konferánsz.

Mancsi: Köszönöm! Elfogadom. De a szöveget írja meg a parancsnok ur.

Éva: Természetes! Aztán Klári és Erzsi magyar táncot fog lejteni. Én szólót fogok táncolni. Lonci szavalni fog. Ibi énekel. Magdi és Annus négykezeset zongoráznak. Valamennyien pedig előadjuk „A mama és hét leánya“ című színművet.

Lujzi: És nekünk, nem diákoknak, mi jut?

Éva: Hát ti, édesem, jegyet fogtok árulni; fogadjátok a közönséget, aztán felállítjátok a színpadot; elrendezitek, számozzátok a székeket. Szóval az iskolába nem járó lányok lesznek a kellékesek. Van idejük bőven!

Lujzi: Ebből ugyan nem esztek! Vagy vagyunk egyenlő rangu cserkészek, vagy nem. Vagy szereplünk a kabarében mi is, vagy...

Mancsi: Csak ne veszekedj!

Lujzi: Én veszekszem? Én csak az igazságot mondom.

Erzsi: Már régen mondtam, hogy ne tőrjünk magunk közt mást, mint leánydiákokat.

Lujzi: És ezt te mondd? Te?

Éva: Az Istenért! legyetek csendben! Lujzi is táncolni fog.

Zsuzsa: És én? Nekem nem lesz semmi szerepem?

Éva: Te is bemutathatsz egy táncot.

Zsuzsa: Ezt már szeretem.

Éva: Tehát egyhangulag kimondom a mai határozatot. Holnap délután öt órára jöjjön el megint mindenki az otthonba, hogy megkezd-hessük a próbát. A mai gyűlést bezárom.

Mind: Éljen, éljen Évi, ami főrendezőnk! (El j)

II. jelenet.

(Egyszerű ebédlő. A mama munkakosár mellett ül és kézimunkázik. Éva utra készen.)

Mama: Már megint hová indulsz, lányom?

Éva: A cserkészotthonba.

Mama: Hiszen tegnap is ott voltál, tegnapelőtt is. Ez már mindennap így fog menni?

Éva: Ugyan édes mamucikám, ne haragudjék, vakáció van, most pótoljuk azt, amit eddig elmulasztottunk. Aztán cserkészkabaráét is akarunk rendezni.

Mama: Mit hallok? És ki rendezi azt?

Éva: Hát a leánycsapat.

Mama: No ugyan abban te nem veszel részt! Vakáció van, az igaz; de ez nem arra való, hogy egésznap kószálj. A főzéshez ugysem értesz még semmit. Ezért a konyhában fogsz nekem segídezni. A lánynak főzni is kell megtanulni.

Éva: Krumplit már tudok hámozni. A tojást is meg tudom főzni. Ebből már le is tettem a főzési vizsgát.

Mama: Te mindig a vizsgáiddal henegegsz! Mióta cserkész lettél, folyton csak vizsgázol. De a mullok is odaégetted a rántást, mikor azt reád bízam.

Éva: Akkor a latin praeposíciókat tanultam. Nem vigyázhaltam eléggé a rántásra.

Mama: Istenem, Istenem! Milyenek ezek a mai lányok. Milyen más volt minden az én időmben! Elvégeztük a polgárit, megtanultunk főzni az anyánktól, eljártunk a varrodába, megvarrtuk a stafirungot, aztán férjhez mentünk. Nem volt velünk senkinek se baja. De ma! Ma a lányoknak gimnázium kell, tánciskola, francia, zongora, tennisz, zsur, táncmulatság s az ördög tudja, hogy micsoda, Hát ez nevelés? Ezt mondják modern leánynevelésnek!

Éva: Mama akarja, hogy gimnáziumba járjak.

Mama! No igen, mert ilthon a házi munkáról nem akarsz tudni semmit.

Éva: Hát nem mama vágatta le először a hajamat? Hát nem mamának kellett először a „pubifej”? Pedig, hogy sirtam, mikor a szép loknis hajamat a borbély levágta!

Mama: Mikor ez a divat! Tehetek én a divat ellen valamit?

Éva: Aki át mondott, annak b-ét is kell mondania. Mama akarta, hogy diák legyek. Mama mondotta, hogy legyek cserkész; mama kisért el a tánciskolába, a tenniszre... Ezért ne tessék rám haragudni, hogy jó leánya vagyok és mindenben engedelmeskedem mamának.

Mama: (Kiengesztelve) Óh, te rossz lány! nem lehet tőled megtagadni semmit. Hát csak

menj, menj és végezd el cserkészkötelességedet!

Éva: Köszönöm, jó mamuci! Mamuci olyan jó, olyan drága! Aztán, ugye, mama is el fog jönni a mi cserkészkabaráénkra, ugye eljön?

Mama: El, el! — És te mit fogsz előadni?

Éva: (büszkén) Táncolni fogok, szólót!

Mama: Helyes, kis szentem! Megmondom apádnak is. Aztán olyan szép ruhát csináltatok neked, hogy olyan nem lesz senkinek. Hadd pukkadjanak! — No mos tmár Isten veled! Siess, hogy le ne késsél az őrsi gyűlésről.

Éva: (kezet csókolva) Kezét csókolom, édes jó, drága anyucim! (El.)

III. jelenet.

(A szin olyan mint az első jelenetben.)

Éva: Itt vagyunk mindnyójan?

Lujzi: Mielőtt a próbához hozzáfognánk, állapítsuk meg a műsor rendjét. Én az utolsó előtti számot kérem magamnak.

Manci: Az nem lehet. Az az én számom.

Klári: Nem igaz! Az utolsó előtti szám az enyém, inkább föl se lépek.

Éva: Csönd, gyerekek! A főrendező én vagyok. Ebbe nem tőrök beleszólást. Ha mind-egyiktek akar rendezni, akkor nem megyünk semmire. Azért, hogy a békesség megmaradjon köztünk, kijelentem, hogy az utolsó előtti számban én lépek fel.

Lujzi: Ez hallatlan!

Klári: Ez szemtelenség!

Manci: A legjobb számot magának foglalja le.

Éva: kikérem magamnak! A kabaré rendezésénél az elsőbbséget a főrendezőt illeti

Lujzi (Kikelve): Szép főrendező! Le vele!

Klári, Manci: (egyszerre) Le vele! Le vele!

Erzsi: Ha már most összeveszünk, mi lesz a kabaréból?

Lonci: Kell is kabaré! A fő a tánc! Ezért azt indítványozom, hogy a tervezett kabarét ejtsük el s csupán csak táncestélyt rendezzünk.

Ibi: Helyes!

Éva: Ahhoz én nem járulok hozzá. Vagy lesz kabaré, vagy semmi.

Többen: Nem kell kabaré! Nem kell műsor! Éljen a tánc!

Lujzi: Ha Évinek nem kell a tánc, maradjon otthon. Én a táncmulatság mellett vagyok. Ki áll mellém?

Mind: Éljen a tánc!

Lujzi: Akkor kimondom egyhangulag, hogy

a kabarét elejtjük és tánmulatságot rendezünk.

Éva (kifakadva): Óh a hütlének! Óh a megbizhatlanok! Mindig mondtam, a lányokkal nem lehet csinálni semmit se.

Lujzi: Mert nem táncolunk úgy, ahogy te fűgyülsz?

Éva: (fenyegetve) Majd megbánjátok ezt! Megmondom a fiuknak, hogy ne menjenek el a mulatságokra. Akkor táncolhattok a seprőnyéllel.

Lujzi: Ohó! Nem oda Buda! A tánchoz fiuk kellene. Azért lányok, azt indítványozom, hogy kérjük fel a fiukat, hogy vállalják el a táncrendezést.

Mind: Éljen! Helyes!

Éva: Szép lánycserkészek vagytok! Ez az engedelmesség? Ez a fejelem?

Lujzi: Fz, ez! A fő, hogy jól fogunk mulatni.

Éva: (sirva) Ki fognak nevetni bennünket, hogy mi lányok nem tudunk rendezni semmit.

Lujzi: Ne hallgassatok reá, lányok. A fiukat fölkérjük táncrendezőkné s ők mindent úgy fognak csinálni, ahogy mi akarjuk. Aztán mondja még valaki, hogy a cserkészeányicsapat nem tud semmit. — Mulatni akarunk és mulatni fogunk azért is!

Mind! Éljen a lánycserkészek táncmulatsága!

(Függöny.)

Andorka Lajos.

Modern magyar elbeszélők.

II.

Akikről most szó lesz, többé-kevésbé mind élő emberek s mint írók, a működő kohó képét mutatják. Merre fejlődnek, mit alkotnak még, arról nem beszélhetünk, de az eddig teremtett műveik után mégis jellemezhetők.

Móricz Zsigmond nyitja meg a sort, ki 15 év alatt kétszer annyi, nagyobbára vaskos kötetel ajándékozta meg a magyar irodalmat. Bennük parasztok, félművelt kisvárosi emberek, falusi kálvinista papok szólalnak meg lendületes, ritmikus nyelven óriási szókincset tárva elénk, mély, friss, bonyolult mondanivalókban. Nem ád ujat, de amit ád, azt máskép látja mint Mikszáth, vagy Gárdonyi, habár nem igazibb. Tele van temperamentummal, robbantásokkal. (Sárarany, Az Isten háta mögött.)

Szabó Dezső, mint író közel áll Móricz Zsigmondhoz, de érzékenyebb, harcosabb, önértetesebb, mindent magához ölelő szeretetével. S különösen szókötése uj, szavainak ereje meg-

babonázó. (Nincs menekvés, Elsodort falu.) Egyike legjobb újabb íróinknak.

A korán elhunyt **Török Gyula** szelidebb temperamentum, de hőseinek rajzában mély, lélekrajza kitünő. (A porban.)

Révész Béla szocialista szemmel nézi a szegény emberek világát (Vonagló falvak). **Barta Lajos** is e körben mozog, de sokat foglalkozik a nemi kérdéssel (Az élet arca). **Ter-sánczy Jenő** egészen Zola izü (Ifjuság). **Kassák Lajos** impresszionista, testileg nyomorék, vak embereket szeret szerepeltetni. **Földi Mihály** materialista, mint az orosz Dosztojev-szkij. **Szomorj Dezső** idegbajos hősöket idegenszerű, affektált módon mutat be. **Krudy Gyula** Mikszáth utánzó, de pongyola. **Harsányi Kálmán** komoly idealista. **P. Ábra-hám Ernő** jószemü, reális látásu elbeszélő. **Zilahy Lajos** rendkívül megelevenítő képessé-gével rajzolja embereit és a természetet. A nő-írók közül **Tornay Cécile** a környezetrajzban kiváló s igen kitünő stílusművész. **Dánielné Lengyel Laura** jóhísemü, a világot szépnek látó író. **Kosáryné Réz Lola** asszonyhistóriá-kat mesél el megértő szeretettel.

A nagyváros kis embereit és különösen a gyermeket kitünően ismeri **Molnár Ferenc**. A Pál-utcai fiukat ki ne olvasta volna gyönyör-űséggel? Pompás megfigyelő, de mindent a maga szemüvegén át lát. **Biró Lajos** igen termékeny novellairó s igen ismeri az emberek lelkét, idegeit, de hajhássza a szenzációt.

Karinthy Frigyes a krocki- és tárca-humor nagy mestere. "Igy irtok ti" címü paródia gyűj-teménye kitünő segédkönyv a stílus árnyalatok megismerésére.

Erdős Renée, Szederkényi Anna, Ri-toók Emma, Kaffka Margit csupa vallomást, az élet alakjait, küzdelmeit rajzolják, többé-kevésbé jól sikerült képekben. A Nyugat és Kelet szellemi kapcsolatairól ád vallomásokat **Oláh Gábor, Babits Mihály** az évezredekét össze-foglaló kulturát és az élet felszine mögött lap-pangó félelmes tiukokat tudja kitünően éreztetni.

A legújabb írók közül említést érdemelnek **Kádár Endre, Rab Gusztáv, Gaál Andor, Laczkó Géza, Surányi Miklós, Ferenczi Sári, Kosztolányi Dezső**.

A mai erdélyi írók Szabó Dezsőt tekintik mesterüknek. Itt említendők: **Tabéry Géza, Kaczér Illés, Szigeti Ernő, Somlyó Zoltán,**

Nagy Dániel, Nyirő József, Tamási Áron, Kovács Dezső, Gyallay Domonkos, Molter Károly.

A szlovenszkói elbeszélők közül kiválik **Sziklay Ferenc** (Hangzatka), **Szkalosné Járossy Erzsébet** (Madame sans gêne álnév alatt ir). „Nélkületek?“ című regénye még meg sem jelent, már is szétkapdosták. **Aixinger László, Honti László, Darkó István, Marek Antal** és más fiatalok.

Ime futó vonásokban a magyar elbeszélő irodalom harcosainak sorozata Jókai óta. Jókai a király, ő uralkodik mindenkinek felett. Az ő hatását látjuk mindenütt s ha fejlődött is az élet s más és más művészi eszközöket adott is az írók kezébe: Jókait utólni, elhomályosítani nem volt képes egy sem. Az utána következő elbeszélők játszanak a nyelv nagyszerű hangszerén, telítve vannak elvontságokkal és lényegiségekkel, meglátásokkal és megérzésekkel, követik hol Páris, hol Berlint, tuzók, kényeskedők, finomkodók és magyarok, sokszor idegenek is, de végeredményben az alapvető Jókai. Az ő nagy mesélő tudása nélkül nem fejlődött volna ki az a csodálatos színes nyelv, amellyel haladni most már könnyű haladni az étellel és annak felvetődő újabb és újabb problémáival. De nem ez a fontos. A fontos az, hogy az írók műveit olvassuk, hogy egészséges szellemük, gondolkodásuk, érzésük átívódjék az élő nemzeték lelkébe, hogy legyen igazi élet, megértés és művelődés.

A. L.

Az öreg juhász.

Irta: Clara Viebig. Ford. Karle Sándor.

Dudek, a juhász, ott állott a határkövön, amely kátrányfekete alapon messzire látszó fehér betűkkel mutatta az utat az új telep „Széplak“-felé. Hosszu pásztorbotja, a végén a horgas vasalásával, elég súlyos volt arra, hogy vele egy farkast agyonüssön. Erre támaszkodott, hogy a keskeny élesvágású határköre állva az egyensúlyt el ne veszítse. Kék harisnyája, amelyet eddig szorgosan és fáradhatatlanul kötögetett, ott hevert a földön. Rá se hederített. A gondjaira bizott száz meg száz birka a chwaliborczyi tarlóról már régen elszéledt a szomszédos földekre. A juhászbotjár is tovaosont és az árok szélén, egy vadrózsabokor alján, álmodott szép álmokat.

Az öreg Dudek minderre ügyet sem vetett. Ott állott gondolataiba merülve, meredten, mint valami disztelen, száraz fa az ólmos ég alatt és csak nézte-nézte a messze távolban szorosan

egymás mellé sorakozó kis házakat. Felsőhajtott! Ugyan mit keresnek ezek itten?! Régebben, amikor az atyja még legényember volt, nem volt itt más látható, csak az ég és lengyel földesuraknak birtoka, meg az embereinek kunyhói. Akkor az egyszerű lengyel ember lovagolhatott akár napkeltétől napnyugtáig, — minden az övé volt. És az ő, Dudek Kubának ifjúkorában is, még minden ember, azon a nyelven beszélt itten, amelyen maga az Úristen és Szűz Mária szól a Fiához.

De ezek — hogy a...! Mérgesen emelte föl a juhász rongyokkal és madzagokkal körültekert lábát és bocskorával nagyot dobbantott a határkövön. Szája, amelyen a keskeny ajkak öreg kora miatt már egészen belenőttek állába és orcáiba, ezt az átkot szórta rájuk: „Hogy a mennydörgős ménkö...! Nem tudtak ott maradni, ahol születtek — mindenki maradjon ott, ahol az édes anyja a világra szülte, — minek kellett nekik idejönniök?! Volt merszük ily közel jönni a fehér sas fészkéhez?“

Fenyegetőleg emelte fel nehéz pásztorbotját és rázta összeszorított öklét az új telep felé: Már megint ujak jöttek, fehérruhás, sárgahajú jött-mentek és házat építenek.

A még be nem fedett tetőnek gerendái úgy fehéreltek a napfényben, mint valami csontvázak a bordái; de az emberek szerényen dolgoztak az épület körül; majd felkeltek, majd meg lehajoltak, sűrögtek-forogtak, mint valami izgó-mozgó kicsi törpék a nagy síkság tányérján.

„Már megint építkeznek!“ kiáltotta lelkenedezve Doleschall Ilona, az új földesúrnak a leánya és tapolt örömeiben.

Ekkor az öreg juhász megfordult. Nem hallotta meg a kocsi közeledését, mert már nem hallott jól, de látni meg jól látott. Sietség nélkül, immel-ámmal lépett le a határkőről és egy kissé meghajolva leemelte fejéről a kalapját.

Ilona szívesen fogadta köszönését, mert Dudek felesége, a huga volt az ura egykori dajkájának, az öreg Pelasiának. „Adjon Isten, Dudek bácsi; hogy van? Nem jön el vasárnap látogatóba a Pelasiához? Ugy is mindig panaszkodik, hogy senki sem néz feléje!“

— „Ha szeretné látni rokonait, hát akkor jöjjön el ő!“

— „Maga mégis csak erősebb, Dudek bácsi s a felesége is még jobban bírja az utazást. Mondja csak, hogy vannak a kis unokái, a Jendrek és Michalina? Szeretnék róluk egyet-mást mesélni a Pelasiának.“

— „A Jendreknek be kellett állnia katonának. Elvitték messzire, nagyon messzire, ahol senki sem érti a nyelvét. Michalina pedig beszegődött az urasághoz idegen gyermek mellé dajkának.“

— „Hát a birkái hogy mint vannak, Dudek bácsi? Azt látom, hogy jól tartja őket. Meg vannak usztatva; fehérek, mint a hó.“

— „Az anyabirkák vitték vizre őket; de ugyan még meddig lesznek az övéik a bányák? Mert az idegen fajzat mindent, de mindent elharácsol.“ Csüggeteg lemondással hajtotta le az öreg a fejét a mellére.

— „Hány birkája van most, Dudek?“ — kérdezte Ilona. — De ezt az öreg már nem hallotta meg. Nagy léptekkel vágott neki a tarlónak és szitkozódva-átkozódva kiabált a nyája és bojtára után. A farkaskutya, amely eddig lustán pislogott a határkő mellett, vad üvöltéssel ügetett előtte.

Hiába kiáltotta már utána Ilona: „Átadjam az üdvözlétél Pelasiának?“ Semmi felelet. Se nem hallott, se nem látott már a juhász, mert ott kereste a nyáját, ahol nyoma sem volt. A forró szél, amely hirtelen erővel nyargalt át a puztán, elkapta bárányszőr bundáját és összevisszaborzolta hóhéjár haját, amely hosszú üstökben omolt le fejeéről.

Amikor Ilona egy kis idő múlva visszanezett, Dudek Kuba ismét ott állott már a határkővön s karja meredten nyult ki, mint valami útmutató kéz a messzeségbe.

Murány vidékén.

Ha valaki elővetődik a Murányi vár romvidékére, a természet ezer szépségében fog gyönyörködhetni. Nyáron a Széchy Mária kertjének virágpompája ejti ámulatba, tavasszal a nem messze égbenyúló Királyhegy és Kakas hősüvege nyújt fenységes látványt. De szép maga a közeli vidék is. A Murányi fensík koronapárkányzata, az alatta átsítozó mély szakadékos völgy a maga meredek facsúszlatójával minduntalan szebbnél szebb festői képet tár a szemlélő szeme elé.

Mikor ezen a vidéken jártam a múlt nyáron, beszédbe elegyedtem egy deresedő hajú bácsival. Sok mindenfélét mesélt nekem. Valót is, költöttet is. De mindig érdekes volt. Az ember a mondottak hatása alatt azt képzelte, mintha Amerika rengetegjei közt járna.

— Hja, kérem, — így szólt — szenvedtem én már épen annyit miní a föld. De élveztem is az életet. Hej! ha látna volna lequtoisó medve vadászatokat. Az igaz, régen volt. Akkor még csak pelyhedző állú legény voltam. A bolgárok királya hajtóvadászatán történt. Szarvasra vadásztunk. Ojjé! mennyi volt akkor a szarvas és őz! 30—40 darab mutatkozott egyszerre. Egész falak! Ezekre vadásztunk itt a Cigányka alatti völgyben. Medvére löni azonban tilos volt.

— Ott álltam a standon. A puskámat szorongatva lestem a dámvadat. A hajtók lármája mindinkább közeledett. Egyszerre előttem terem egy hatalmas himmedve. Vagy tizlépésnyire lehetett. Két hátsó lábára állt. Lehetett vagy két méteres. Es nagy, okos szemével rám meresztette tekintetét. Megijedtem szörnyen. En is néz-

tem őt. Lövésre nem is gondoltam.

— Sokáig néztünk így farkasszemet. Hogy mi minden ment át az agyamon, azt elmondani képtelen vagyok. A rémület, az ámulat, a félelem és a fenséges bámulat teljesen lenyűgözte cselekvő képességemet. Már leszámoltam élettemmel is. A verejték cseppek kiverték homlokomat. A torkom száraz volt. Hangot se tudtam volna adni, annyira szepegtem. Es csak az járt az eszemben, meg kell halnom.

— Amint így szoborrá meredten, mereven néztem a hatalmas mackót, hát egyszerre az csak megmozdul, négy talpára vetette magát s egy hirtelen fordulattal eltűnt az erdő sűrűjében.

Megmenekültem a halál torkából. De bizony el is iszkoltam visszafelé. Többé ilyen vadászaton nem is vettem részt. Elég volt egy életre ebből ennyi is.

Persze, a hegymászását azért nem hagytam abba. Aki ezen a vidéken él, halálos beteggé válnék, ha néha-néha nem kapaszkodhatnék fel a hegyek ormaira jó, friss, egészséges hegyi levegőért. Többnyire többet magammal rándultam ki. Egy szép nyári vasárnapon azonban magam indultam el. A várhegyre iparkodtam, de mikor az erdőszlakot elértem, ott megállapodtam. Megittam vagy egy liter édes tejet s rövid pihenő után elindultam a nagy rét felé. Ott fekszik ez a hatalmas facsúszlató felett, amelyről egyszer egy tapasztalatlan mackó leszánkózott tulajdon bundáján.

Amint a nagy réten bolyongok, egyszerre egy gyönyörű zöldes-barna, zümöktestű kigyót pillantok meg, amint a napsütéses fűvön hever és alszik. Megálltam. Jól szemügre vettem. Széles, laposfej, vastag test, rövid farok. Vipera. Még pedig elég megtermett példány. Lehetett vagy egy félméter hosszú.

A kigyó meg sem mozdult. Mélyen alhatott. Ezt agyon kell verved, gondoltam magamban. Meg is forgattam kezemben turista botomat ütésre emeltem. De amint közeledem a szörnyeteg felé, lépteim zajától az felébred s egy pillantás, nem sok, a viperának hire-nyoma sincs.

Sokáig kerestem a fű között a kigyót, de nem tudtam megtalálni. No — mondom magamban — ezt se hittem volna, hogy egy ilyen veszedelmes állat annyira megriadjon az embertől.

Délután, amint visszafelé vettem az utamat, nem messze pihenőhelyemtől, fölriadt egy hatalmas sas, csőrében ott lógott egy kigyó. Talán az én viperám.

Ilyen és hasonló történeteket mesélt az én öregedő ismerősöm. Persze Murányi tartózkodásom alatt szerettem volna hasonló dolgokat átélni, de csak barlangnyilasokat láttam medvék nélkül, és sok cinkét s más énekes madarat a gallyak közt vipera nélkül. A szarvast és őzet is csak az erdősz szarvasmarhája pótolta. De tejük az felségesen jól izlett, no még a Széchy Mária forrásának hűs vize.

A Jezsova-völgyi cserkész-tábor.

(A rim. sobolai cserkészcsapat láborá)

(1924. jul. 7.—21-ig.)

Irta: Baráth László.

1924. jul. 7.

A cserkészszeme diadalát jogosult büszkeséggel hirdeti a Jezsova-völgyéből esténként felhangzó cserkészének. Ott táboroztunk mi, a batiyi cserkészek; ez harmadik nagytáborunk. Táborozó csapatunk is egy világító parazsa a cserkészszeme szent, nagy tűzének, mely az igaz ifjuság lámpása, utjelző egy szebb, jobb világ felé...

Még csak délben érkeztünk szép táborhelyünkre, s a tábor már is lakható. Alig félórát pihenő és ebédidő után a szerszámok azonnal gazdákat találtak, a sátoroszlopok egymásután hatolnak be a most még buja füvel fedett földbe, s fejszecsattogástól hangos az erdő.

A munkálatokat csak a rövid uszonna idő szakítja meg, azután pedig még serényebben dolgoznak a fáradhatatlan cserkészek. Estére áll a három órs sátra; az öreg cserkészek is felverték új hajlékukat. Nemsokára a parancsnoki sátor is felemelkedik a tábor legkimagaslóbb pontján, ahonnan meglátni az egész vidéket.

Érdemes is végigtekinteni e helyen... Maga a táborhely örökzöld fenyvesekkel körülvett erdei tisztás, alatta és fölötte kristálytisza forrás bugyog...

Balra a Jezsova-völgye huzódik, minden egyes kanyarulata a természeti szépségek ezer csodáját rejti. A Jezsova patak kristálytisza vize a már laposra mosott köveken szökdel, s a tajtékzó habok csobogva enyelegnek egymással. Majd odább kiszélesedik és felszíne nyugodt lesz, visszatükrözve az őt körülvevő fenyő-rengeteket...

Jobbra a Garam hőmpölyög kies völgyet vágván magának különféle kanyarulataival, majd Breznobánya felé kanyargó ezüst szalagként elűnik a látóhatáron...

Előttünk Bikás község fekszik, a háttérben hatalmas papírgyárával. Magas kéményeinek füstfellegei mögött örökzöld fenyvesekkel koszoruzott hegyek rejtőznek...

Hátunk mögött titokzatosan zugó fenyvesek zárják el a kilátást...

Nyolc órakor fellobban a tábortűz; a parancsnok ur gyönyörű beszéddel felavatja a tábor és igaz, lelkiismeretes munkára buzdítja cserkészeit. A fellekesült csapat kézfogással erősíti meg igéretét. Majd néhány szép cserkész-nóta eléneklése után aludni térünk s az Alacsony-Tátra nyúlványai trombitásunk takarodóját visszahangozzák.

Tíz perc múlva lámpaoltás s alusznak a fáradt cserkészek...

Nemsokára csendes az egész tábor, csak a pattogó őrtűz hirdeti, hogy az első örök ébren vannak...

Jul. 8.

Reggel még a felkelő nap fényétől elhalványult holdvilág volt az éjjeli örök társa, midőn a nagyobbak már hozzáálltak a legfontosabb tábori munkák elvégzéséhez. Mikor a szellő a bikási gyár öt órai fúvását hajtja felénk, már talpon van az egész tábor. A tűz nemsokára vigan pattog a rögtönzött tűzhelyen s a szakácsok hozzáálltnak az első kakaó elkészítéséhez. Fél óra múlva örsönként mosdani megyünk, majd sátrainkat kitakarítva imához gyülekezünk a hatalmas zászlórúd elé...

Egész nap vig nótaszóval folyik a munka, estére a konyha is elkészült. Játékrol persze szó sincs, hisz sokan még az étkezési időt sem használják fel pihenésre.

A nyolc óra után meggyújtott tábortűz már egy kész tábor népét világítja meg. A tábortűznél igen kedves vendégeink voltak; Bikásról Urbányi gyárigazgató úrék, Breznóról Reinprecht gyógyszerész úrék jöttek el, akikkel két német Wandervogel is eljött. Német cserkésztestvéreink énekszámokkal leptek meg minket, míg mi rögtönzött, de rendkívül hatásos és változatos műsorral viszonztuk szívességüket.

Féltizkor takarodó, lámpaoltás és a holdvilág bágyadtan mosolyog az igazi „jó munkát” végzett cserkészekre...

Jul. 9.

A reggeli ébresztő már felöltözve ugratja ki a fiukat sátraikból. Táboritakarítás után mosdani megyünk s mikor a zászlórúd előtt sorakozunk, a konyha kéménye már vigan füstölög és az őrsi zászlórudak is rendeltetési helyük mellett fekszenek.

A vigan nótázó és tréfáló cserkészeket csak az ebédrehívó kürtszava vonja el munkájuktól. De délután már pihenőt kaptunk, sőt fürdeni is elmentünk a Garamba. Igaz, hogy a víz kissé hideg volt, de azért a fürdés igen jól esett.

Az esthomály beálltával fellobban a tábor közepén a hatalmas máglya. Felcsendülnek a szép cserkészének és a holnapi napiparancs felolvasása után takarodó, lámpaoltás.

Jul. 10.

Ma reggel oly hideg volt, hogy a kürt ébresztő szava is csak a nap végleges előbujása után harsant fet. Az örök hiteles állítása szerint a hideg elérte a krokodilok munkaképességét. A hidegtől táncolva vonultak le az őrsök a patakhoz mosdani, majd a hideg víztől jól felfrissülten láttunk hozzá az általános táboritakarításhoz. Mire a szalmazsákokat kihordtuk, felhangzott az imához és reggelihez hívó „kenguru.”

Délig az egyes őrsök sátorterületeik kidi-

szítésével foglalkoztak. Nemsokára felemelkedik a sirályok kerítése és a szarvasok vésett karfája, sőt a krokodilok a táborkerítést készítik. Az izléses ebéd két fogásának elköltése után naplóírás, majd fürdés és játék volt.

Este a szokásos időben fellobbant a tábor-tűz, melynél a krokodilok rendeztek kacagató előadást.

Jul. 11.

Még édesdeden aludt az egész tábor, mikor a kürt rémes hangja felriasztotta az alvókat. A nap máskülönben a megszokott formákban folyt le, csak az este hozott különös mulatságot.

A szemfüleseeknek ugyanis már délután felünt, hogy az egyik krokodil festőművész ur, egymásután fogja le a tábor érdekesebb alakjait s modellt állított velük. Két óra múlva megjelent a krokodilok sátra előtt a „Tábori bogrács“, illusztrált tábori napilap első száma

Az első kép a parancsnok urat ábrázolja, amint „éhes seregét“ az erdők mélyébe vezeti. A második képen „nagyélvágyu Friki vilézt“ látjuk amint a gyárigazgató urék harapós tehennel birkózik meg s előre volt jelezve, hogy holnap a Garamot issza ki rá. Még az apacs-indiánok „Hip“ főnöke is ott volt, pompás toll-diszével. Lejebb még számos nagyszerűen sikerült torzkép. A tolongás az ujság előtt oly nagy volt, mintha legalább is ingyen fagyaltot osztogattak volna.

Az esti tábortűznél is új műsor fogadott bennünket. Ismét a krokodilok csillogtatták szellemi tehetségeiket. A vezényszavak megfordítva való teljesítése megkacagtatta nemcsak a tábor népét, hanem az odasereglett fél-falut is. A vad indián táncok (szerintük „krokodil andalgások“) különböző fajtáit lejötték, éktelen ordítással kísérvé. Majd lassú, ügyes átmenettel szép nótákat énekelték, egész a takarodó felhangzásáig... Lefuvás, elalszunk. „Csend borul a tájra“ és a tábor-tűz parazsait is csak a szellő lobbantja néha-néha lángra...

Jul. 12.

A tegnapi hosszú tábor-tűz után, kissé nehezen esett a fölkelés, de az ébresztő után öt perc múlva, már a Jezsova-patak hideg vize frissíti a mosakodókat.

Reggeli és sátorvizsgálat után általános nagy tábor-takarítás, majd utána tizórai volt. Elkészítettük a diadal kaput, mivel sok otthoni vendéget vártunk holnapra, táborozásunk első vasárnapjára. Az ebéd ma igen korán volt, mivel délutánra terveztük a zólyombrézói kirándulást, melyre táborunkból háromnegyed kettőkor indultunk el.

A kirándulásról táborunkba fél nyolckor értünk vissza. Az izletes vacsora után tábor-tűz volt, majd az estharmattól megfeszült sáto-kötelek megereszése foglalkoztatja a meleg bundákba burkolódzott öröket...

Nincs új a nap alatt.

Irta: Végvári Rezső.

Manapság igen divatba jött az elmúlt idők szertelen ócsárlása. Úton-uffélén illetékesek és illetéktelenek foghegyről szólnak apáink régi jó alkotásairól; a letűnt századok hatalmas kultúrájáról. Pedig bizony, aki így beszél haj, de sokszor csalatkozik. Ha úgy néhanapján megírják az ujságok, hogy ez és ez a kutató, hstorikus rájött, hogy ennek és ennek a modern, korszakalkotó találmánynak az alapeszméje még az ókorból való, akkor aztán nagyot néz az illető. Hajtva a lélek szomjuságától a könyv után nyúl... S ekkor előjön Klió, a történelem műzsája, félrehuzza a történelem szinpadára boruló ezüst fátyolt... Az ember lelki szemei előit megnyilik a jelen s hatalmas távlatokon át belát a multba, Klió pedig leül s halk, töredezett hangon mesélni kezd... Ott látjuk az ókor hét csodáját, melynek látásánál megrándult az ember lelke. A Cheopsz fáraó Kr. e. 3000 esztendővel épített piramisát, melyen százezer rabszolga harminc évig dolgozott s mely ma is döbbenetbe ejti a Memphis romjainál járó-kelő utazót. Aztán Assyria királynőjének és istennőjének, Semiramisnak, gyönyörű szép, mesébe illő függő kertjeit. Az ephesusi Diana templomot, mely 260 tól 540-ig épült s melyet Herostratos gyújtott föl, hogy neve a világtörténelem lapjaira kerüljön. Ott emelkedik föl a kék ég felé a Földközi-tenger habjaiból a hatalmas pharoszi világítótorony. Halycarnassusban Mausolos király nagyszabásu siremléke (onnan van a mi „mauzó-leum“ elnevezésünk), Rhodosz kikötőjében a híres kolosszus: Apollo-szobra, melyet világítótoronynak használt az akkori legnagyobb tengeri hatalom: Rhodosz. És ott látjuk az ókor legszebb csodáját, a halhatatlan intenzégről alkotott fogalom halhatatlan művészi megnyilatkozását, Pheidias világhíres Zeusz szobrát, mely II. Theodosius görög császár uralkodása alatt pusztult el (408-ban).

Ime! Ezek voltak az ókor csodái, az ókor nagyságai! Ezekbe a csodálatost is felülmuló, a természet szük határaitól kinövő, kiáltó óriási szobrokba és épületekbe tömörítette a régi ember izzó képzele azt, ami nagyság, érték s erő lakott lelke legmélyén. Ezekből a világcsodákból, mintegy megfoghatatlan örök rejtély mered a huszadik század gyermeke felé, az ókori em-

ber lelke, eszejárása, igazándi testi-lelki világa.

Valahol olvastam arról, hogy a mi korunk is tud nagyot gondolni, nagyot szülni: hogy az ujkornak is megvannak a világcsodái. Csakhogy ezek a modern csodák más természetűek, más izlésűek, mint az ókoriak. Bizony egy-egy építője Cheops büszke piramisának talán még álmában sem látott ilyen „csodát”.

Bizvást mondhatom, hogy a párizsi Eiffel torony, a new-yorki Szabadságszobor, avagy a brüsszeli Palais de Justice (Igazság palota) se szégyelné magát a memphisi gulák árnyékában, vagy a rhoduszi Apollo szobor jobbján. De az ujkor csodái nem ezek!

A mi korunk a haladás kora. Az ember urává lőn mindennek, ami e világon van; élő vagy holt legyen az. Mesebeli óriás csizmákkal a lábán sebes vágtatva rohan a kultura útjain — előre! És ezen út hosszában-szélében pompás, termékeny szántóföldek terülnek el, hatalmas gyárak, a kereskedelem, ipar, technika magas színvonalu alkotásai, vívmányai — megannyi büszkesége a modern embernek mutatják az újvilág új csodáit. És fősorakoztatva az óvilág csodáit, állítsuk csak velük szembe az újvilág két csodáját is. A Cheops piramisával szembe a lőport és a robbanó anyagokat. Csak 75 rész selétrom, 15 rész szénpor, 10 rész kén és a hatalmas Fáraó siremléke: volt — nincs! Semiramis királynő kéjlaku, mesés függő kertjeivel szembehelyezném Gutenberg kis szobáját, ahonnan az Urnak 1444. esztendejében a világtörténelem legnagyobb győzelme: a könyvnyomtatás jött elő. A mikroszkópot és messzelátót föltulmulja-e az Ephesusi Diana templom minden szépsége, bája? A pharosi kőtorony mellé helyezném a gőzgépet, Fulton világokat nyitó, hatalmas találmányát, mely párosult Stephenson György angol technikus csinálta első gőzmozdonnyal 1824. (Tehát épen száz esztendeje annak) mely Stockton és Deslinton között közlekedett, mint a mai prűszkölő mozdonyóriások elődje. Mausolus siremléke mellé telegráfot, telefont, sziklatávíróit és telefont, villamoscsengőt, órát, gépkocsit állítanék. Méltó párja a rhoduszi kő Apollónak a fényképezés, röntgenezés főnséges csodája. És végtére a Zeus szoba fölé a görögök regéinek megtestesülését (Daedalus és Icarus), a repülőgépet helyezném, meghódította a hatodik világrészt: a levegőt.

De nincs uj a nap alatt!

Hasonlítsuk össze a mai technika alkotásait az ókori technika alkotásaival. Sokan mosolyognak a kisdíákok közül, ha a negyedikben olvassák J. Cezár a gall háboruról írt naplóját, hogyan „robbantott” sziklát ez a nagy hadvezér az Alpeseken való átkeléskor.

Pedig bizony ha Iulius Caesarnak rendelkezésére állt volna oly magas fokon álló technikai kultura, mint a miénk, bizonyára ő is „modernebbül” ütötte volna nyélbe a dolgát, mint anélkül.

S ugyanezt mondanám az egyes korok felalálóról általában és külön-külön. Mert hisz mindig az az ember a gátratermett, aki kevésset sokat és helyesen tud végbe vinni.

Mi megbámuljuk az amerikaiak felhőkarcolóit, csodálatos ügyességét, akik egész hatalmas palotákat tudnak ördöngős módon egyik helyről a másikra tolni. Pedig hasonlókát műveltek a régi rómaiak is. D. Cassius, római író, azt beszéli egyik művében, hogy Tiberius császár uralkodása alatt (kb. 25 évvel Krisztus születése után) Róma legnagyobb oszlopsora gyenge alapjai miatt oldalt hajolt. Egy híres építőmester új, erős alapokkal látta el az oszlopsort és vakmerően helyére tolt. A hatalmas cészár aztán megajándékozta és — kikergette az örök városból, élvén az elővigyázattal, hogy az ilyen „boszorkánymester” előbb-utóbb őt is elpatkoltatja ezen árnyékvilágból.

Továbbá a Pompéii ásatások alkalmával találtak különféle orvosi boncoláshoz stb. szükséges műszereket, nagyon is kitünően előállítva. Sőt némely eszköz nagyban hasonlított a mai modern sebészet legjobb műszereihez. Pompéii lakosai ugyszintén kitünő drótköteleket használtak.

A pályaudvari automaták őseit a híres alexandriai Heron már 21 évszázaddal ezelőtt megszerkesztette. Szenteltvíz automata volt ez, mely hajdanában az ókori templomokban állott s rézpénz bedobás ellenében szenteltvíz csöpögött belőle a jámbor hívő kezére.

Marcus Graecus (XII. századbeli fordítás szerint) a „Liber ignium ad comburendos hostes” című könyvében említi először a puszkapor összetételét. Szerinte a puszkapor egy rész kolofoniumból, egy rész kénből és hat rész salétromból állott, ezt a keveréket olajban kellett feloldani, majd egy csőbe helyezni, meggyújtani s akkor aztán „lőtt és pusztított”.

A görög bölcsek legnagyobbikának, Plátónak volt egy ébresztő órája, mely bizonyos víz-mennyiség lefolyása után erős hangot adott s az amugyis túlsokat alvó és ábrándozó bölcslet felkeltette mély álmából.

Sőt, mi több, ma már biztosra vehető, hogy az ókorban is volt szikratávíró. Már Homéros Iliaszában találunk említést tüzjelzésekről, melyeket egy ellenségtől körülvelt város lakói éjjel leadtak. Polybios egy fáklya-távíróról tesz említést, mely minden hírt pontosan, bizonyára a mai távíró ábécé elve alapján továbbít. Részletes leírását az ókori dróttalan távírónak Aischylos „Agamemnon“ című drámájában (Kr. e. 458.) találjuk meg. Klymenestra leírja a tűzpóstát, melylyel Trója elestét még azon éjjel az Ida-hegyről Lemnos Enboea és az Atridákon át „megtávírozották“ Mykenaiba. Aischylos nagyon tüzetes leírását adja ennek a Marconi találmánya ősé- nek. Természetes, hogy a szikrák, melyeket ez a „távíró“ használt, nem voltak holmi villamos szikrák, hanem csak jóféle tűzszikrák, melyeket égő fahasábok, vagy fáklyák sziporkáztak ki ma gukból éjjel.

Még Gutenberg világfelforgató találmányának is megleljük az őseit az ókor „könyvei“, között: Ciceró, a legnagyobb római szónok, tanítója, Poseidonios említést tesz a mozgatható betűkkel való nyomásról. De a titokzatos multu Kinában bizony már a Thang dinasztia idején (Kr. u. 620—907.) voltak nyomtatott könyvek. Élt azon időkben egy csodálatos kovácsmester, valami Piching nevű, aki agyagból szétszedhető és összerakható kínai szóképeket készített, be- kenté őket valami festékkel és lenyomatokat csinált róluk.

* * *

Igy beszél Klió és leereszti azt a bizonyos ezüstös függőnyt . . .

Bizony! A mult olyan, mint egy hatalmas, csodálatos — kallidoszkóp. Sietve rohan el szemünk előtt a sok sok kápráztató, tárka álom- kép: a mult csodái, a hét lakattal elzárt régi világ gondolatai, érzései, vajudásai s megnyilat- kozásai — ha felütjük és olvassuk a történelem könyvét. És akkor látjuk be, hogy csak a forma változik az idő vasfogán, de új nincs a nap alatt!

A magasok dicsérete.

Irta: Sipos Győző.

*Ez már a magasok világa.
A madár itt ritka vendég.
Ez a Csend, Béke tartománya
(Másutt hiába keresnéd)
Ez a magasok világa . . .*

*Itt minden szent és áldott:
A lég, a fű, a kő, a fény.
Itt merészebbek az álmok.
S mivel magasztos költemény
Itt minden szent és áldott.*

*A levegő itt balzsamos.
A színek: békeolajág.
A szél zenéje dallamos.
Üdv: lelki testi orvosság . . .
A fű: igazgyöngy-harmatos.*

*Elillan lelkem templomából:
A földies, a kicsinyes
És tüzeszémek szentsége lángol
A szívemen, mely égies
Fényt áraszt lelkem templomából.*

*De néha vad vihar ha kél:
A föld remeg, az ég dörög,
S mint lelkedre a szenvedély
Rád nehezül a siri kód:
Azt gondold, hogy itt a vég.*

*Fölötted zeng . . . alattad tombol
Körötted reng . . . Havasi vész . . .
Lavina indul . . . s nem tudod hol;
Érzed: most minden elenyész . . .
S hogy nem így lett: csodálkozol.*

*Magasok felső viharában
Attól féltem: túl nem élem.
Megszoktam már. Ezer csodával
Teljes dűhe gyönyör ma nékem
Magasok minden viharában*

*Lankadtan; lélek-elgyötörtén
Ha magasokba felmegyek:
Erősödöm . . . tisztul szívem,
A Fóság és a Szeretet
Dicsfénye ég a lelkemen*

*A vész, vihar tisztít, nevel . . .
Mily szárnyaló a gondolat!
Mily édes jó a sejtelem;*

S a képzelet miként ragad...!

A vész, vihar tisztít, nevel...

Mintha itt én nem is én volnék...

Hogy lent élék: alig hiszem.

Dallok... Mintha nem is én dalolnék!

Mi kéj! öröm!... az én szívem?

Mintha itt én nem is én volnék!

Itt minden érces öserő.

A szakadék, a fény, a szél.

A gyöngye fej, mely szédülő,

S a gyöngye test ide föl nem ér

Itt minden, minden öserő...

Ez már a magasok világa

(A madár itt ritka vendég)

Ez a Csend, Béke tartománya

Másutt hiába keresnéd...

Ez a magasok világa.

(Magas-Tátra, 1924. jún.)

Protekción.

A protekción magyarul pártfogást, támogatást jelent.

Aki nem bizik a maga erejében, aki sajnálja a nagy fáradságot, amellyel az ember csak lassan jut a célhoz, az keres egy tekintélyes férfit, aki megfogja a gallérjánál fogva s felfelé húzza. Neki a beléje kapaszkodó kicsiny teher s pehelykönnyűséggel jókora magasságba, busás állásba juttatja.

És ez a csodálatos erő a mai társadalmat alaposan átalakította és sok ember tevékenységét megbénította. Az igaz, régen is volt protekción. Hiszen az apák mindig igyekeztek s igyekeznek a vérség kötelékei segítségével fiaikat előbbre juttatni. A család büzkesége, mint valami középonti fűtő masina, a vérbelieinek is juttat az ő érdemből és sikereiből. És ilyen „csinált nagyságokat“ tömegesen láthatsz az utcán, akik másnak köszönhetik azt, amik jelenleg.

A protekciónak van is, nincs is jogosultsága. Nincs jogosultsága, ha olyant pártfogol, aki nem szeret, nem tud vagy nem akar dolgozni. Jogosultsága pedig csak akkor van, ha érdemes embert emel ki a közsorsból. Például, ha egy gazdag műbarát csodálatos finom öszlönnel megéri, hogy az a festő, aki véletlenül utjába akad, igazán nagy dolgokra hivatott s nála rendel képet, másnak is ajánlja, kitapossa az utját. Az ilyen protekción előtt tisztelettel kell meghajolnunk. Sok kiváló író, művész, tudós lett azokból az ifjabból, akiket régebben nagy urak a maguk költségén küldtek külföldi egyetemekre. Ily esetekben a tehetősebbek kötelessége támogatni az érdemeseket.

Egyébként azonban megvetendő. És önére zetes ember nem is választja boldogulása esz-közéül. Aki önmagával szemben örök vakságban akar élni, aki embertársaitól soha egy őszinte szót nem akar hallani, az hadd válassza, keserű lesz ugyanis minden belevő falatja. Kapaszkodó, üres emberek mindig voltak és lesznek, akik névjegyek, bizalmas bemutatások révén jutnak jó állásba, de ezek mindig a közmegvetés, a közneveltség tárgyai voltak. Csiky Gergely, ez a kiváló színműirő, egyik vígjátékában találó gunynyal állítja is őket pellengére.

Ha protekciónra vágyódsz: tanulj, hogy tudj valamit. Légy dolgos és becsületes és minden-napi imádban kérj Istentől munkádra áldást: ez lesz a legjobb protektorod. Ha esetleg száraz kenyeret is kell enned: de lelkiismereted tisztasága ezerszeresen kárpótol a siker esetle-ges elmaradásáért.

A diák.

(Chémiai dolgozat.)

Chémiai jele $d =$ differencia. Chémiai elnevezése ösrégi, ugyanis már az ókoriak is tudták, hogy bizonyos differenciái azaz hiányai vannak.

Előfordulása: A diák a természetben nagyon elterjedt. Igen sok válfaja ösmeretes, legfontosabbak a következők: a felelődiák; ez a legközönségesebb, színe vagy élénkvörös, vagy fehér, a katedrák közelében igen gyakori. Hasonló ehhez az ugyancsak élénkvörös lámpalázás diák. Az ókori tanárok fedezték fel. Harmadik válfaj a szurkoló diák, ez vagy élénkvörös, vagy falfehér. Rendesen az iskolapadokban és bizonyítványosztáskor a papák közelében található. Negyedik válfaj a szerelmes diák. A közönséges diák kémiai átalakulás eredményeképpen bizonyos hőmérsékletnél átalakul szerelmes diákká. Csillagos vagy holdvilágos estéken igen gyakori. Ötödik kevésbé fontos válfaj a zöld színű diák. Rendesen füzöld. A legújabb kémiai kutatások azonban megcáfolják azt a hitet, hogy ez is egyik válfaja lenne a diáknak.

Tulajdonsága és felismerése! A fent említettetek alapján látjuk, hogy színe igen változó. Keménysége változó, általában körömmel karcolható. Néha még a közönséges hőmérsékleten is elpárolog. Legösmertebb reagensei a tanár és a tanári testület. Az első reagens gyakran leüti a diákot és élénkveresre festi. A tanárral szemben úgy viselkedik, mint két egymű elektromosság, azaz nem vonzák egymást. Általában

nem szokott vonzani, ellenben könnyen vonzódik és ezen elektromos hatás következménye a szerelmes diák. Ha a tanárral érintkezik, úgy az elektromos kisüléshez igen hasonló felsülést képes kimutatni. Második fontos reagense a tanári testület vegyületeiből (pl. iskola) kicsapja. Gyakran még a közönséges hőmérsékleten is hevesen oxydálódik, azaz leég.

(Kremnica)

Oppé Sándor.

Mese egy kis hóvirágról.

Amikor a természetben minden az újjáéledésről mesél, halkán, mint egy szivből jövő sóhaj, lágyan, mint a hajnali szellő: akkor bukantam rá egy kis hóvirágra. Szirmai lassan, ártatlanfélő kíváncsisággal nyitotta ki. Átátremegelt minden kis szélfuváskor, ijedten, oltalmatkeresően. De örült az életnek, mint minden fiatal virág. Boldog sejtésekkel várta a jövőt.

Amikor egészen kinyílt, amikor sok mindent meglátott, akkor már nyugodtabban forgatta a fejcskáját a szél szavára. Akkor már nem örült annyira az életnek. Valami fájdalom járta át. Vágyódva nézett körül. Egy társat keresett, akivel összetett erővel bátran harca kelhetnek az élet nyomuruságai ellen...

És észre is vett, tőle nem messze egy másik virágot. Örömmel bólintgattak egymás felé. S amint a szellő végigsuhant fölöttük, meglóbálta őket, úgy tetszett nekik, hogy már nincsenek oly messze egymástól, már-már elérik egymást s boldogok voltak, kifejezhetetlenül boldogok; újra örülni kezdtek az életnek.

És akkor arra ment egy kis lány. Ez letépte a hóvirágot. Megfosztotta a társától, az élettől, a boldogságától. Hazaville, vázába tette és sokszor, gyönyörködve, sokáig nézegette. De a hóvirág bánatában lassan, sulyosan hajtotta le a fejcskáját. Azután a szirmai sárgulni kezdtek.

... És most elkeseredett tehetetlenséggel hajlok a kis, elhervadt hóvirágom fölé. Élesztetem. Mindhiába! Fájdalom fut át a szivemen. Mert amikor a természetben minden az újjáéledésről mesél, halkán, mint egy szivből jövő sóhaj, lágyan, mint egy hajnali szellő, egy elhervadt kis hóvirág fekszik előttem és én vagyok az, aki megraboltam a boldogságától; én vagyok az, aki megöltem szegényt.

(Kremnica)

Eleőd Anikó.

Farkas István: Elszakadt Magyarok.

Uj könyv jelenik meg rövidesen a szlovenszkói könyvpiacon az ismert jelsőci szerzőtől. Móricz Zsigmond hatása ott vonul végig minden novelláján, melyekkel sűrűn találkozunk a napilapok hasábjain. A szerző a magyar falut festi abban a színben, amelyben a 4 évi háboru zavarta. Sok háboru teremtette nyomorult vonul végig a szemeink előtt, csak néha-néha csillog fel a jókedy derüje Farkas novelláiban.

Olvasóinknak meleg figyelmébe ajánljuk ezt a könyvet. —k.

Aurora.

Uj, 1925. évre szóló kötete a napokban hagyta el a sajtót. 54 írást tartalmaz a szlovenszkói magyar írók színe-javából. Felöleli tartalmában a művészetek угyszólva minden ágát. A kötet Jókai szellemének lett szentelve. Dr. Janovich Marcel és dr. Dobai János szerkesztésében megjelent irodalmi évkönyv tartalmazza Marek Antalnak is az írását, akit az A Mi Lapunkhoz, első kiindulólhelyéhez még ma is szoros kötelékek fűzik. (—)

Könyvszemle.

Biborkehely címen adta ki *Urr Ida* verseinek második kötetét. A jeles szerző A Mi Lapunk hasábjain lépett először a közönség elé s azóta óriási fejlődésen ment keresztül. Vers-technikája, nyelvkészsége művészbib, gazdagabb. Gondolatai mélyenszántók s a hangulat mindig igaz, őszinte érzést ébreszt az olvasóban; mintha muzsikaszó sirna a fülünkbe, olyan egyszerű és édes minden verssora. Melegen ajánljuk a verskedvelők figyelmébe. Izelitőül hadd álljon itt „Vasárnap” című költeménye:

„Vasárnap, hogyha templomba megyek:
eszembe jutnak a havas hegység...
Eszembe jutnak napok, éjszakák
s hallom az Úrnak zengő, bus szavát.

Eszembe jut az elhullajtott vér
s a könny szemembe némán visszatér.
Rám néz az Ur fénylő homloka
és sir a lelke, sir az orgona...”

Adomák.

Tanár: No fiacskám, mikor multál el tíz éves?
Diák (Elsős, parasztfiu): Mikor a kenderet áztattuk.

Tanár: Mi az a sport?
Diák: (büszkén): cigaretta!

A gyakorlati fizikus.

(Folytatás.)

Második látogatásom a Jóska gyereknel szintén igen érdekes volt. A kölcsönös üdvözlés után Jóska a kezembe nyomott egy kerek papirdoboz födelet. Átmérője lehetett vagy 10 cm. A doboz födéltre pergamentpapiros volt erősen kifeszítve; míg a födél alá egy vékony spárga volt ráerősítve. Jóska azt mondta, hogy tegyem ezt a fülemhez. Ő ezalatt legombolyította a spárgát, amelynek végén egy másik ugyanolyan papirosfödél volt s kiment a kertbe. Hát egyszerre csak berreg a dobozfödelen s Jóska telefonál nekem a kertből.

Jóska ezt úgy magyarázta meg, hogy az ő födelére mondott szavak rezgései végigszaladtak a fonálon s az én dobozom pergamentpapirosán ismét hanggá változtak át. Ez a távbeszélő (telefon) legegyszerűbb alakja!

V-ik kísérlet. Jóska most elővett egy 1 mm vékony vörösrézgyűrűt. Átmérője lehetett 8 cm. Ezt a gyűrűt alaposan megtisztította és óvatosan rátette egy előbb jól kimosott, tiszta üvegedényben levő viz felületére és a rézgyűrű uszolt. Ugyanezt csinálta tiszta vékony tüvel is és a tü nem merült alá, dacára, hogy fajsulya nagyobb a vizénél.

VI-ik kísérlet. Jóska vett egy lámpára való erős üveget (cilinder). Az üveg felső, vékonyabb végébe beledugott egy parafadugót. A parafadugóba egy légszivattyú csöve volt beerősítve. Erre a lámpaüveg alsó végét egy gummilappal bekötötte. Most kezdte a levegőt a lámpaüvegből kiszivattyúzni s amint az üvegből fogyott a levegő, úgy gömbölyödött befelé az üvegbe a gummilap. Már majdnem az egész üveget töltötte be a gummilabda, a mikor egyszerre az nagyot pukkant s a gummi megrepedt és elfoglalta régi helyét.

VIII. kísérlet. Jóska egy férfi és egy női alakot faragott. Ezeket beakasztotta egy előlről nyitott faházikóba s egy vízszintes botocskára ráállította őket. Ha szép idő van, kilép a nő, ha rossz az idő, kilép a férfi.

Hát ezt, hogy csináltad, kérdeztem. — Óh, igen egyszerű dolog az egész. A férfi egy macskabélhúrhoz van kötve hátul a házikó belső falához. Ha száraz az idő, a bel összecsavarodik, megrövidül s a nőnek kell előlépnie. Ha ned-

ves a levegő, a húr felcsavarodik, kinyúlik s a férfi mutatkozik. — Az ismeretes időjós házikók így vannak berendezve.

VIII. kísérlet. Jóska klórkobaltot oldott föl alkoholban. Ezt az oldatot beletette egy hosszú üvegsőbe, amelynek végét forrasztólámpánál beforrasztotta. 5–10°C-nál ez az oldat halaványpiros lett. 30–50°C-nál biborvörös, majd kék lett, igen sok színváltozáson menve át. A villogásnak, foszforeszkálásnak okát Jóska nem tudta megmondani, de roppant érdekes volt az egész.

Jenő bácsi.

Gyermekálom.

*Még kicsiny voltam, jókedvű gyerek,
— Mellettem nagyok voltak az emberek —
Nagy utra szántam el magam
S elindultam egyedül, vígan.
Hívott az erdő
Messzinek eredő
Sötét, sok titokkal —
Mentem bizalommal...
Istenem! be szép volt!
Fölöttem az égbolt
Azüros mélye
S az erdő méhe
Köröttem.
Csak mentem előre patakpartján.
Nem volt ott akkor semmi kaján.
Az erdő mesélt
Varázsos mesét
S én szinte láttam;
Keringő várban
Mint tartja fogva
Egy csuf boszorka
A királykisasszonyt.
A mese körülfont
Aranyos mesefonállal,
Csillogó ezüstszállal.
S láttam Hamupüpökét,
Hét törpét, Hófehérkét
Szentől szembe.
Istenem! be szép volt!
Fölöttem az égbolt
Azüros mélye
S az erdő méhe
Köröttem.
Lovagoltam táltoson,
Tüzes fehér lovon;*

Vitt hegyen-völgyön át...
Láttam sok szép katonát,
Aranykastélyt,
Ezüstkastélyt,
S repültem hegyen-völgyön át!

(Bratislava)

Badik Klára.

A Mi Lapunkról.

A Mi Lapunk januári számában fölhivtuk olvasóinkat, hogy közöljék velünk kifogásaikat, illetve írják meg a lap tartalmát illető kívánságaikat.

Erre a kérésünkre többen válaszoltak. Kivonatolnánk hadd álljanak itt a feleletek:

Zs... Ilona kedves levelében ezt írja, akinek az ígért könyvet el is küldöttük: „A Mi Lapunk egyetlen ujságja a szlovenszkói magyar cserkészeknek. Ez a tény kötelességeket foglal magában mind a cserkészekre, mind a A Mi Lapunk szerkesztőségére nézve. A cserkészek kötelessége a lapot anyagilag támogatni, annak minél bővebb terjedelemben való megjelenését biztosítani. Nem tudom, a magyar cserkészek tudatában vannak-e e kötelességüknek? Igazán szükségét érzik-e e lapnak, mely őket a felfelé emelkedő életre előkészíti, az erkölcsi magaslatok felé vonzani van hivatva? Súlyos feladat! S ezt a A Mi Lapunk szerkesztősége teljesen átérzi. Bizonyára ezért bocsátotta eléink ezt a kérdést: „Milyennek szeretnénk látni A Mi Lapunkat?“

Azt hiszem, aki egyetért velem, a következőképpen: A Mi Lapunk súlyosabb programmal léphetne föl. Szívesen olvassánk benne oly olvasmányokat, melyek — élvezetes stílussal ugyan, mindamelllett félelmetesen komolyan — eszébe juttatnák a cserkészeknek, hogy a jövő az ő kezükben van. Erőiket haszontalan dolgokra ne forgácsolják széjjel, mert: „aki elfoglalja idejét és erejét a kicsiny dolgokkal, elveszti a nagyokat.“

Tudatára kell ébreszteni az ifjúságot, hogy — ha értékes, kifelé hasznos, befelé pedig boldog életet akar élni, — arra most kell és csakis most lehet előkészülni. A boldog élet alapja az erkölcsös jellem. Épen ezért egy cserkész, aki az életben eszmények megvalósításáért akar küzdeni, már most kell, hogy törődjék jellemével annyira, hogy minden lépés előtt, melyet tenni szándékozik, feltegye a kérdést: „Vajjon előbbre visz-e engem abban az irányban, amely-

ben haladni kötelességem, örömöm, boldogságom?“

A Mi Lapunknak nem kellene mellőznie kiváló íróknak az ifjúsághoz szóló írásait, pl. Gonda Béla vagy a svájci Foerster írásait. Jó volna fontos és aktuális kérdések, meghatározott témák kitűzése is, amelyekre az olvasók megfelelnek.

D... Andor új rovato! kér a házilag könnyen véghezvihető kísérletekről, amely a fizikus és kémikus diákság utmutatója, vezetője, segítő-társa lenne. Ebben a rovalban a diákság maga is közölhesse leleményességeit, gyakorlati kísérleteit, előállított műszereinek bemutatását.

V... Rezső azt óhajtja, hogy A Mi Lapunk havonként egyszer jelenjen meg minél bővebb tartalommal. Csinos kiállításal. Képes borítékkal. Több nyomdászati izléssel. Rajzokkal, kliséekkel. Legyen olyan, mint volt régen a „Zászlónk.“ Igaz, hogy ez sok kiadással jár — írja — de én azt gondolom, hogy ha a magyar ifjúság ezt megértené, ha minden magyar anya és apa ezt oltaná gyermeke szívébe, akkor az óhajtott támogatás sem maradna el s lenne sok, igen sok előfizető.

K... Zoltán azt tanácsolja, hogy minden cserkész kötelességévé kellene tenni — ami a mindennapi jó cselekedet sorába tartoznék, — hogy legalább két új előfizetőt toborozzon évente. Akkor a szerkesztőség mentesednék a kiadással járó anyagi gondoktól. A diákság általában arra volna kérendő, hogy minden tehetősebb fiu fizessen elő a lapra, mert ez — diáklapról lévén szó — ma erkölcsi kötelesség.

F... Albert a diákság írásainak kér nagyobb tért.

St... József kéri, hogy a fejtörők megfejtőinek neve állandóan közöltessék.

Ezek a feleletek érkeztek be. A szerkesztő háláját fejezi ki a szíves válaszokért s — amennyire lehet — igyekezni fog minden kívánságnak eleget tenni. Ám ne várjunk mindent a szerkesztőségtől. A szlovenszkói magyar diákság adjon mindenképp előtérítést arra, hogy a szükséges anyagi kiadások fedezete biztosításáért. Elegendő pénz nélkül minden kívánság csak kivihetetlen jámbor óhaj! A Mi Lapunk megindulása óta mind a mai napig erős harcot vív az anyagiakkal. Nem nyereszkeskedési célból indult meg. A szerkesztő s munkatársai mindent ingyen csinálnak egy fillérenyi haszon nélkül, sőt! — Az

olvasni szerető fiuk elő is fizetnek szorgalmasan a lapra, mi több, akárhány egyetemi hallgató van, aki most is járhatja A Mi Lapunkat, annyira szívéhez nőtt! De nagyon megfogyott a magyar cserkészek száma s a nem cserkészek kezdettől fogva sem igen álltak a lap előfizetői közé tömegesen. Pedig ezeknek is érdeke volna egy szép szlovenszkói magyar ifjúsági lap. Ezen kellene változtatni s akkor igazán olyanná válhatnék A Mi Lapunk, amilyennek valamennyien látni szeretnők. Nekünk nincsenek maecenasaink! Amink van, azt ifjúságunk áldozati készsége hozta létre. A fejlődés az ifjúság kezében van: tessék tömegesen A Mi Lapunk zászlaja alá sorakozni és előfizetni! A többi nem fog késni. Jó munkát!

Scherer Lajos szerkesztő.

A „Sas-örs“ zenekara.

A mult nyári nagytáborban a „sasok“ meglepték egy este a táborlőznél ülő fiukat sajátos zenekarukkal, amelyre már régen titokban készültek. Gyakorlataikat is titokban tartották s midőn felléptek vele, teljes sikert arattak.

Az egyik fiu öblös agyagsipot (okarina) fújt, oly lágy volt a hangja, mint a flótáé. A másik sajtá szerkezetű pánsipot fújt. Az egész 13, nagyság szerint szépen elhelyezett, különböző hosszúsága nádcsőből állt, amelynek alsó vége parafadugóval volt bedugaszolva. Az összes csövek pedig két vízszintes botocskához voltak kötve, úgy hogy a csövek nyitott vége egy szintben esett s mikor ezeket fujta, a legszebb oktávákat csalta ki. A harmadik faharmonikán (xylophon) művészkedett. 14 különböző hosszúságú száraz fapálcikát a két végéről mintegy egynegyed távolságban átfurta s a likacsokon át spárgával erősítette egymáshoz a pálcikákat. Az egészet két vastag spárgára ráfektette. Ütőszerszámul pedig két golyóalaku kalapácsot használt, amelynek fogója halcsontból készült. Valóságos cimbalom volt az egész alkotmány. A negyedik szájdorombon muzsikált. Ez a kis vaskészülék minden vaskereskedésben szerezhető meg. Az ötödiknek szájharmonikája (u. n. csákánya) volt, amilyent minden vásáron árulnak. A hatodik fűzfasipon játszott.

Hogy milyen volt ez a zene, csak az tudja, aki hallotta, vagy akik ügyesen utána csinálják. Tessék megpróbálni!

Körkérdés.

Felhívjuk A Mi Lapunk olvasóit, hogy a következő kérdésre rövidesen és ügyesen feleljenek meg: „Mi a legnagyobb neheztség a diák életében?“ A legjobb választ leközzöljük és szerzőjét értékes könyvjutalommal fogjuk meglepni. A válaszok beküldési határideje április 15.

A szerkesztőség.

Pályázat.

A Mi Lapunk tetszés szerint választható fizikai vagy kémiai, háziilag is könnyen végezhető kísérlet, vagy háziilag is előállítható apró műszer elkészítésének népszerű leírására pályázatot hirdet. A pályázat nyilvános és bárki vehet benne részt. Határidő 1925 április 15. A legjobb munka díja egy értékes könyv.

A Mi Lapunk szerkesztősége.

1. Rákvers.

Vízi növény, sűrű, magas.
Hajlik bókol, sohse nyakas.
Elve sincsen! — Mint síp nyelve
Nótát dünyög énekelve.

Visszajáról, ha olvasod,
Germán népnek nevé kapod.
A világnak sok cserkésze
Jamboree-n volt a vendége!

2. Talalós kérdések.

1. Mit eszik a nyúl húshagyókedden délbe?
2. Mindenképen olyan mint a disznó, mégse az. Mi az?
3. Mije nincs az Istennek?

3. Az emlékképek. Egy gimnázium érettségiző ifjai, mielőtt szétmentek volna, arcképeikkel kölcsönösen megajándékozták egymást. A képek szétosztása után 77 tucattól 54 drb megmaradt. Hányan érettségiztek?

4. Sakkrejtvény (Lóugrás.)

		úgy	ők		
		ja-	löd,		
nagy	ha	dol-	dol-	mint	csü-
goz-	it	ted	be-	*Nem-	go-
		lak.	zol,		
		meg-	ze-		

Jegyzet. A megfejtést levelezőlapon április 15-éig kell beküldeni. A nyertes értékes könyvjutalmat kap.

A januáriusi fejtörő megfejtése.

1. *Szórejtvény:* Jég-ég.

2. *Rákvers:* Adó-óda.

3. *Elrejtett nevek:* Jár, ókor, költ, alak, ima, mér, ólom, régen = *Jókai Mór:* magyar, éles, csavar, lágy, átok, széles, lakó, ólom = *Mész László.*

4. *Számrejtvény:* 18 éves.

Nyertes lett: *Dobosy László* Nové-Zámky. *Farkas Gyula:* „Forrongó lelkek” c. igen érdekes regényét etküldöttük címére.

A januáriusi fejtörőket megfejtették:

Dobosy László Nové-Zámky, *Grünner József* Fíakovo, *Cimer Béla* Lučenec, *Ginovszky Gyula* Lučenec. Ifj. *Zapf László* Beregszász, *Zsemlye Ilona* Búcs, *Schmitz Károly* Kočice, *Vadady Zoltán* Rim. *Sobota, Róth Edit* Rim. *Sobota, Ungár Fülöp* Lučenec, *Gulfreund Árpád* Bratislava, *Szeiff Miklós* Komárno, *Kowarik Sándor* Bratislava.

V. László. „Szeress minden embert” be van sorozva „A természet” című versed gondolata szép, de a vers formája még igen kezdetleges. Nem közhelhető — **Sz. Pista.** „Emlékek” c. cikked lekéselt, mert ezt már más írta meg jobban, bár még nem jelenhetett meg. „Szeresd anyádat” c. versed sokat mond, de nincs költőileg kidolgozva. Kapok én tőled majd jobbat is! Csak rajta! **Kémikusnak.** A sokszorosító kocsonya készítésének legjobb módja a következő: Oldj fel 300 g. forró vízben 100 g. zselatint és elegyíts ehhez 700 g. glicerint. Ezt forrón szüred le; a szüredék kihülés után megmeregül és közvetlenül sokszorosításra felhasználható. Ezért jó az egészet mindjárt egy bádoglepsibe szűrni és egyenletesen elosztani. **Ezermesternek.** Fa, üveg és vas számára való legjobb ragasztószert a következő eljárással nyerhetünk: Olvass össze egyenlő mennyiségben sárga szurkot és mézgát (gullapercha) és ezt kend rá melegen. Az összeragasztandó részek is lehetőleg melegek legyenek. Ha hozzáadsz 1-2 rész lakkmézgát (sellak), fokozod a ragasztó szilárdságát. — Az ablakos kilt kréta, lenolaj és lenolaj-firnájsz keverékéből állítandó elő gyurással — Próbáld ki! **S... Győző.** Jönnék! Köszönöm. Teste fejlesztését azért csak folytassa. Ki tudja, mire jó az! — **Oppé S.** A lapot elküldtem. Az árfolyam a megrendelés idejében számítható! Üdv.! — **K... Rezső.** A fejtörőket, adomákat alkalom adtán közlöm. A versek még kezdetlegesek. Az új előfizetőt köszönöm. Többet is szabad tobozozni! Szervusz! — **H... Béla.** Két verse nincs elég költőileg feldolgozva. Tessék prózával kísérletezni.

REDLINGER IGNÁC

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

LUČENEC—LOSONC.

KLEIN SAMU

VASKERESKEDŐ
LUČENEC—LOSONC

Cserkészcsapatoknak

cserkészruhát

szállít megrendelésre a
legutányosabb árban

Schlüssler és Markstein

férfi- és gyermekruháruháza Lučenec—Losonc, Masaryk-utca.

Diákok! Cserkészek!

Hol vásároljátok író-és
papírszereiteket félíg

ingyen?

csakis

Biró Márkusnál

a gimnázium mellett Lučenecen
Mindén 2 Ké. értékű vásárlás után blokkot
kaptok, 10 blokk után pedig 1 ért. tárgyat!

MIZSÚR JÓZSEF

zongorakészítő és hangoló
LUČENEC—LOSONCZ

elvéllalja mindennemű hangszer s z a k s z e r ü javítását; raklaron
tart bel- és kültöldi hangszereket és mindenfajta hangszerkelléket

Nem lesz Önnek bosszusága,
Ha óráját **HAÁSZ** csinálja,
Óra, ékszer ezer fajta
Van ő nála: kapjon rajta!
HAÁSZ-nál csillog-villog minden
Olcsóságban párja nincsen.
Boltját minden vevő tudja,
Kit Losoncra visz az utja.

Diákok! Cserkészek!

Pártoljátok, terjesszétek A Mi Lapunkat!
A lap kiállítása, nagysága mindig attól
függ, hogy mily mértékben támogat-
játok anyagilag. Mindenki sies-
sen megrendelni A Mi Lapunkat!